Oud en Nieuw
Groep 1 en 2

van erfgoed leren

‘Erfgoedschatten van Oldambt

Inhoudsopgave

3	Inleiding
3	Doelen
3	Lesplanning
3	De leskist
4	Introductie Ol de Mol
5	Oude en nieuwe voorwerpen
6	Overige lessuggesties
6	Oude en nieuwe gebouwen
7	Er op uit
7	Overige lessuggesties
9	Boeken uit de leskist
	Bijlages
8	Bijlage 1: De brief van Ol de mol
9	Bijlage 2: De tekening van Ol de mol
8	Bijlage 3: Inhoud van de leskist
9	Bijlage 4: Opdrachtkaarten Er op uit

Inleiding

Beste leerkracht,

Voor u ligt het lesmateriaal voor het erfgoedthema 'Oud en Nieuw', onderdeel van Erfgoedschatten van Oldambt.
De lessen zijn voor een deel gebaseerd op het digitale lesproject Van Buiten Leren. Dit project laat de kinderen van groep 1 t/m 8 in het basisonderwijs kennismaken met hun directe omgeving en het ontstaan daarvan. Thema's die daarin aan de orde komen zijn het landschap, de polder, het waterbeheer, kerken, boerderijen, vestingen en schansen. Voor groep 1 en 2 staat het figuurtje Ol de mol steeds centraal bij de introductie van de thema's uit Van Buiten Leren.
In het thema 'Oud en Nieuw' maken de kinderen ook kennis met Ol de mol. Het thema is uitgewerkt in twee onderdelen. De kinderen gaan aan de slag met oude en nieuwe voorwerpen en met oude en nieuwe gebouwen. U bepaalt zelf of u beide onderdelen of één van de twee aanbiedt
In dit thema is geen bezoek aan een erfgoedlocatie verwerkt. Wel maken de kinderen een wandeling door de omgeving van de school bij het onderdeel oude en nieuwe gebouwen. Mogelijk kunt u, in plaats van een wandeling in de omgeving van de school, een wandeling rondom een historisch gebouw maken.
Bij het thema hoort een leskist. In de leskist vindt u een aantal oude gebruiksvoorwerpen, een zestal rugzakjes met daarin opdrachtkaarten en onderzoeksmateriaal voor de wandeling en drie prentenboeken.
Naast de lesbeschrijvingen vindt u nog een aantal lessuggesties.
De lessen dienen vooral als leidraad en ter inspiratie. U bent er natuurlijk vrij in om de lessen op uw eigen manier aan te vullen.
Praktische informatie over de gang van zaken rondom de leskist vindt u in het informatiedocument Erfgoedschatten van Oldambt.
We wensen u en uw leerlingen veel plezier met de uitwerking van het thema 'Oud en Nieuw'.

Doelen

- Kennis maken met erfgoed.
- Leren kennen van de eigen omgeving in relatie tot de begrippen oud en nieuw.
- Ontdekken dat voorwerpen van vroeger anders werden gebruikt dan nu.
- Ontdekken dat nieuwe gebouwen er anders uitzien dan oude gebouwen.
- Uitbreiden van taalvaardigheden, zoals woordenschat, mondelinge taalvaardigheid, beginnende geletterdheid.
- Uitbreiden van rekenvaardigheden, zoals rekenbegrippen, ruimtelijk inzicht, omgaan met hoeveelheden, inzicht in tijd.

Lesplanning

- Introductie van Ol de mol en een aantal keren oefenen van het opzegversje.
- Start thema Oude en Nieuwe voorwerpen.
- Start thema Oude en Nieuwe gebouwen.
- Wandeling door de omgeving.

Met behulp van de overige lessuggesties kunt u drie à vier weken aan het project werken.

De leskist

Voor de volledige inhoud van de leskist, zie Bijlage 3.

Introductie van Ol de mol

Wie is Ol de Mol?
Ol de mol heeft het de hele dag druk met het graven van gangen en het zoeken naar eten. Hij houdt vooral van regenwormen, slakken en lekkere vette vliegen. Ol is net als alle mollen bijna blind. Hij ziet erg weinig, maar hij kan wel heel goed horen en nog beter voelen. Dat doet hij vooral met z'n snorharen. Als hij boven de grond komt moet hij oppassen voor een roofvogel, een reiger, een ooievaar of een vos. Ook moet hij niets hebben van droogte of juist van veel water. Gelukkig kan Ol wel goed zwemmen.
Ol de mol zorgt ervoor dat het thema voor de kinderen betekenis krijgt. Hiervoor wordt een opzegversje gebruikt. U kunt de rol van Ol naar eigen idee en inzicht vergroten of verkleinen.
Gebruik bij de introductie van Ol de mol de handpop uit de leskist. Na het opzeggen van het versje komt Ol tevoorschijn en ontstaat er een gesprekje tussen de kinderen en Ol. Waar komt hij vandaan? Wat komt hij doen?

Benodigheden:
Handpop mol uit de leskist
Bijlage 1 De brief van Ol de mol
Bijlage 2 De tekening van Ol de mol
Maak van bijlage 1 en 2 een kopie en doe deze in een envelop

Op een dag ligt er een envelop in de klas met een tekening en een briefje er in. Misschien wel in een echte molshoop in de zandtafel. In het briefje vertelt Ol over zichzelf. Hij heeft ook een tekening van zichzelf gemaakt. Dat vond hij wel heel moeilijk. Mollen kunnen niet zo goed zien en hij heeft zichzelf nog nooit gezien. Ol vertelt in de brief dat hij veel gangen graaft en op allerlei plekken boven komt. Hij ziet dan van alles en hij wil de kinderen daar graag over vertellen. In de brief staat ook een versje. Ol belooft dat hij een keertje langs komt als de kinderen het versje kennen.

Het opzegversje van Ol
Ol de mol
Kom uit je hol
Vertel ons gauw
Heb je iets gehoord?
Heb je iets gezien?
Heb je iets geroken misschien?

Ol de mol
Kom uit je hol
Wees maar niet bang
Heb je voor ons allemaal
Weer een nieuw verhaal?

Als de kinderen het opzegversje (na een paar dagen) kennen laat u Ol de mol tevoorschijn komen. U laat een gesprekje ontstaan tussen de kinderen en Ol de mol. Waar komt hij vandaan? Wat heeft hij allemaal al meegemaakt. Weet hij wel waar hij terechtgekomen is? Ol vraagt of hij nog een keertje terug mag komen.

Introductieles thema Oude en nieuwe voorwerpen

Benodigdheden:
Handpop de mol uit de leskist
De scherf uit de leskist
Het boekje 'De archeoloog' uit de leskist (optioneel)

Van te voren:
In de leskist vindt u een scherf. U zorgt ervoor dat OI de mol de scherf aan de kinderen laat zien bij de introductieles. Hij heeft het in één van z'n gangen gevonden.
Verzamel eventueel ook zelf oude voorwerpen, naast de voorwerpen uit de leskist.
Het boek 'Keepvogel en het diepste gat' gaat ook over het opgraven van spullen. Het boek is niet meer verkrijgbaar, maar wel te reserveren in de bibliotheek. Op YouTube is een filmpje te zien van Keepvogel, de doodgewone superheld – Het diepste gat.

Start
Begin met het opzegversje en verwerk onderstaande informatie in een verhaal.
OI de mol komt tevoorschijn. Hij vertelt dat hij iets heeft gevonden tijdens het graven van zijn gangen. Dat gebeurt wel eens vaker, daarom graaft OI altijd zo voorzichtig mogelijk.
Eerst was het even schrikken want het stukje is erg scherp. Het lijkt op een scherf. OI weet het niet precies en het leek hem een goed idee om aan de kinderen te vragen of zij het misschien weten.
U laat een aantal kinderen naar voren komen om te vertellen hoe het stukje er uit ziet. Bespreek wat het zou kunnen zijn en hoe het in de grond terechtgekomen kan zijn. Uiteindelijk geven de kinderen OI de tip om tijdens het graven te zoeken naar meer stukjes, waarna OI weer onder de grond verdwijnt. De scherf wordt bewaard.

Kringgesprek
In de kring gaat u verder in op het onderwerp. De volgende vragen kunnen hiervoor gebruikt worden: Waar is de scherf van gemaakt? Waar zou de scherf van kunnen zijn? Kun je meer dingen in de grond vinden? Hoe kan het dat je dingen in de grond kunt vinden? Hoe komen ze daar terecht? Heb je zelf wel eens iets in de grond gevonden? Hoe oud zou het zijn? Hoe kun je zien dat iets al oud is? Waar kun je nog meer oude voorwerpen vinden? Wanneer is iets oud? Wat doe je met oude dingen? Wanneer gooi je iets weg en wanneer bewaar je iets? Waarom bewaar je iets?
U kunt deze les afsluiten met het voorlezen van het boekje 'De archeoloog' uit de leskist.

Voorwerpen uit de leskist
In de leskist vindt u een aantal oude gebruiksvoorwerpen. Het is ook mogelijk om zelf oude voorwerpen mee te nemen. Wanneer mogelijk zorgt u ook voor de moderne variant van het voorwerp. Denk bijvoorbeeld aan oude houten schaatsen en de moderne schaats.
De verschillende voorwerpen kunt u laten introduceren door OI de mol, waarna de kinderen met elkaar praten over wat ze zien.
Laat de kinderen spontaan vertellen over één of meer voorwerp(en). Wat zie je? Waar is het van gemaakt? Welke kleuren heeft het? Waar kun je het voor gebruiken? Wordt het ook nu nog gebruikt? Hoe ziet het er tegenwoordig uit? Heb je het wel eens eerder gezien? Is het nog heel of zou het stuk zijn? Waar zie je dat aan? Hoe voelt het? Hoe ruikt het? Wat hoort bij elkaar? Ziet het er oud en/of gebruikt uit? Hoe kun je dat zien?

Overige lessuggesties

Huishoek of themahoek
In de meeste kleuterlokalen is een hoek ingericht als huishoek of themahoek. Maak samen met de kinderen een museum van deze hoek. In het museum zijn allerlei oude en nieuwe voorwerpen te vinden. Deze kunnen worden aangevuld met zelfgemaakte voorwerpen, meegenomen voorwerpen, oude en nieuwe foto's van de omgeving, kleding van vroeger, enz.
Natuurlijk hangt er ook een informatiebord met openingstijden en entreegelden. Ook worden er informatiekaartjes bij de voorwerpen gemaakt en de bezoekers rondgeleid door één of meerdere gidsen.

Knutselhoek
In de knutselhoek ligt allerlei kosteloos materiaal, zoals lege verpakkingen, restjes karton, kokers, doppen, kurken, stevig draad of stukken elektriciteitskabel e.d.
De kinderen maken een zelfbedacht voorwerp. In het museum kan hiervoor een speciale kast worden ingericht.
In de kring vertellen de kinderen wat ze hebben gemaakt en wat je er mee kunt doen.

Filosoferen over vroeger
In een kringgesprek kunt u ingaan op de begrippen vroeger, herinneringen, lang geleden. Aan de hand van de volgende vragen kan een filosofisch gesprek ontstaan: Wat is vroeger? Is vroeger anders dan nu? Hoe weten we iets over vroeger? Wat is nu? Wat is een herinnering? Herinner je je nog iets van de vakantie? Of van je verjaardag? Of de dag dat je voor het eerst naar school ging? Hoe kun je een herinnering onthouden? Kun je je iets herinneren van de dag dat je geboren bent? Kan je alles onthouden? Kan de tijd stilstaan?
Om te zorgen dat je herinneringen niet vergeet kun je er over vertellen. Als je herinneringen wilt bewaren kun je erover tekenen of schrijven. Je kunt ook foto's maken of films.

Verteltafel
Op de verteltafel/kijktafel kunt u voorwerpen en afbeeldingen laten verzamelen die te maken hebben met het onderwerp. Vervolgens kunt u de verzamelde voorwerpen en afbeeldingen gebruiken voor het uitvoeren van verschillende opdrachten en activiteiten. U kunt denken aan:
Plaatsen van woordkaarten
Plaatsen van letterkaarten
Woorden stempelen
Voorwerpen e.d. bij elkaar zoeken met dezelfde letter/klank
Rijmwoorden bedenken
Over een voorwerp/afbeelding zoveel mogelijk laten vertellen
Een kimspel doen met een aantal voorwerpen
Een voorwerp beschrijven en laten raden welk voorwerp bedoeld wordt
Voelen met een blinddoek voor (als een mol)
Voorwerpen en afbeeldingen laten rubriceren.
Teloefeningen
Begrippen oefenen (pak de middelste, de laatste, leg deze er naast….)
Sorteren (van klein naar groot, van licht naar zwaar)

Reflectie
Laat de kinderen in één of meerdere kringgesprekken aan OI vertellen en laten zien wat ze hebben geleerd, wat ze hebben ontdekt, wat ze hebben gemaakt. U kunt OI vragen laten stellen om de kinderen uit te dagen aan OI te vertellen wat ze te weten zijn gekomen.

Introductieles thema Oude en nieuwe gebouwen

Benodigdheden:
Handpop de mol uit de leskist

Van te voren:
Een route uitstippelen in de omgeving. Het thema komt het beste tot z'n recht wanneer de kinderen zowel oude als nieuwe gebouwen tegenkomen. Als dit in de directe omgeving van de school niet mogelijk is, kunt u uitwijken naar een ander deel van het dorp of naar een andere plek in de buurt.
Ouders regelen voor het begeleiden van de groepjes en/of het vervoer naar de start van de wandeling. Het werkt goed wanneer ouders voor de start van de wandeling goed zijn geïnformeerd over de uitvoering van de opdrachten en het gebruik van de materialen uit de rugzakjes.
Zorg ook voor een fotocamera of telefoon met camera.
Verzamel alvast kosteloos materiaal voor de bouwhoek (dozen en doosjes, eierdozen). Gereedschappen en kleding passend bij de beroepen metselaar en timmerman zijn mooie aanvullingen. Denk aan een troffel, hamer e.d., timmermansschort, bouwhesje. Verder kunnen folders van bouwmarkten handig zijn.

Start
Begin met het opzegversje en verwerk onderstaande informatie in een verhaal.
OI komt tevoorschijn, wrijft over z'n kop en zegt: "Au au, oh mijn hoofd. Poeh dat was even schrikken".
OI vertelt dat hij zin had in een lekkere slak en daarom weer eens naar boven kroop om boven de grond te kijken. Natuurlijk kwam hij weer eens boven op een plek waar van alles gebeurde.
De kinderen kunnen ook vragen stellen.

Rook je ook iets Ol?
Hoorde je nog meer geluiden?
En wat voelde je Ol?

Zag je ook nog iets?
Ol vertelt dat hij een hoop lawaai hoorde. Hij probeerde eens goed te ruiken, maar hij kreeg alleen maar stof in zijn neus, waar hij heel erg van moest niezen. Opeens voelde hij iets hards op z'n kop terecht komen. (Intussen wrijft hij nog steeds over z'n kop en zegt af en toe 'au, au'). Dat deed best pijn. Door het stof, het niezen en de pijn kon hij niet veel zien. Ol dacht dat er een plank op z'n kop terechtgekomen was. Er zaten ook allemaal spijkers in. Toen hij nog beter keek zag hij brokken steen en stukken hout en een groot apparaat. Het leek wel of dat apparaat een soort gebouw aan het opeten was.
Ol is op een plek geweest waar iets werd afgebroken of gesloopt, misschien was het een oud gebouw of een oud huis.
Wanneer wordt iets afgebroken of gesloopt? Soms wordt er een oud gebouw afgebroken omdat het niet meer veilig is, omdat er iets anders moet worden gebouwd. Een oud gebouw wordt lang niet altijd gesloopt. Soms worden oude gebouwen weer mooi gemaakt en opgeknapt.
Hoe kun je zien dat een gebouw oud of nieuw is?
Woon je in een oud of in een nieuw huis?
Is de school een oud of een nieuw gebouw?
Staat er een oud of nieuw gebouw in de buurt?

Er op uit

Maak een wandeling rondom de school, waarbij de kinderen zowel oude als nieuwe gebouwen tegen komen. Denk hierbij aan een boerderij, de kerk, o.i.d. Tijdens de wandeling kunnen de kinderen een heleboel ontdekken over oud en nieuw. Natuurlijk valt er nog veel meer te ontdekken als je buiten bent. Het is dan ook niet de bedoeling om enkel in te gaan op oud en nieuw. Wijs de kinderen ook op verschillende typen huizen en gebouwen, versieringen, stoepen en andere details. Sta regelmatig even stil en laat de kinderen spontaan vertellen wat ze zien en vragen stellen over datgene wat ze willen weten. Onthoud de vragen en kom er zo nodig in de klas nog even weer op terug.
Maak tijdens de wandeling gebruik van de rugtasjes met materialen en de opdrachtkaarten.
Verdeel de groep in zes kleine groepjes, zodat elk groepje een rugzakje mee kan nemen. Een aantal van de opdrachtkaarten is vaker te gebruiken tijdens de wandeling. Mogelijk bedenken de kinderen spontaan activiteiten met de materialen uit de rugtas.
Voeg zelf nog potloden en papier toe.
Het is aan te raden om een fotocamera mee te nemen, zodat er dingen vastgelegd kunnen worden. Denk hierbij aan die ene verroeste spijker in de muur of die vreemde steen met cijfers er op.
Ook een extra tas, eventueel per groepje, is handig. Wie weet wat er onderweg allemaal gevonden wordt aan 'schatten', die een plekje kunnen krijgen op de thematafel.

Aanvulling:
Mogelijk bent u in de gelegenheid gebruik te maken van oude afbeeldingen van de omgeving. Neem deze mee en vergelijk de foto/afbeelding met hoe het er nu uitziet.
Oude afbeeldingen/foto's zijn te vinden via:
De bibliotheek
Verzamelaars van oude afbeeldingen/foto's in de omgeving
Site van beeldbank: www.beeldbankgroningen.nl
Cultuur Historisch Centrum Oldambt: www.historischcentrumoldambt.nl

Weer in de klas
Laat de foto's zien op het digitale schoolbord en laat de kinderen er bij vertellen.
Wat vond je het mooist, spannendst, engst, minst leuk?
Wat heb je allemaal ontdekt?
De kinderen maken een tekening van de route. Wat heb je gezien, hoe heb je gelopen? De kinderen kunnen hier hun eigen interpretatie aan geven.

Overige lessuggesties

Plattegrond
In groepjes maken de kinderen een plattegrond van de route. De plattegrond wordt aangevuld met huisjes, vervoersmiddelen, bomen e.d. gemaakt van kosteloos materiaal.

De werktas
Teken een werktas op een vel papier en laat deze vullen met tekeningen en afbeeldingen van materialen. Het kan een werktas worden van de timmerman, de schilder of de metselaar. Gebruik hiervoor de folders van bouwmarkten.

Imiteren
Verdeel de klas in groepjes van vier kinderen. Elk groepje gaat in tweetallen tegenover elkaar zitten. Ze maken van karton (of mappen) een wandje, zodat ze niet kunnen zien wat de ander achter de wand doet. Eén tweetal maakt een (eenvoudige) tekening van een gebouw of bouwen een bouwwerk van blokken. Als dat klaar is, moet het andere tweetal dit ontwerp namaken. Ze mogen niet kijken, maar alleen vragen stellen. Als de tweede groep klaar is met imiteren, dan vergelijken de kinderen het resultaat. Is het goed gegaan? Waar moet je de volgende keer op letten?
Daarna maakt het andere tweetal een tekening of bouwwerk.

Bouwhoek
Zorg voor verschillende materialen van verschillende groottes in de bouwhoek. Denk aan grote en kleine blokken, stevige doosjes in allerlei formaten, planken, takken, lappen.
Probeer aan echte gereedschappen te komen waarmee een timmerman, een metselaar, een schilder werkt en leg deze ook in de bouwhoek.
Stimuleer de kinderen verschillende huizen te bouwen voor bijvoorbeeld een slang, een muis, een poes, een spin, een giraffe.

Timmerhoek
In de timmerhoek ligt gereedschap waarmee de kinderen echt kunnen timmeren, zoals hamers, spijkers en restjes hout. Ook hier kunnen kinderen een huis bouwen voor een (klein) dier of knuffel of een voorwerp in elkaar zetten.
Wanneer u beschikt over een stagiaire of ouder die hier toezicht op kan houden, dan biedt deze hoek veel uitdaging.

Boeken uit de leskist

De archeoloog van Liesbet Slegers
Inhoud: De archeoloog graaft spullen op. Diep in de aarde of op de bodem van de zee vindt zij (of hij) voorwerpen van heel lang geleden. Misschien zelfs wel een geraamte! De dingen worden voorzichtig opgegraven, schoongeborsteld en gefotografeerd. Op een plan wordt alles aangeduid. De interessante spullen gaan naar het museum, waar iedereen ze kan bekijken. Zo komen we meer te weten over hoe het vroeger was.

Het nieuwe oude huis van Tjibbe Veltkamp
Inhoud:
Olifant en Giraf zijn verliefd en willen graag samen in één huis wonen. Giraf past echter niet in het huis van Olifant en andersom. Ze gaan op zoek naar een nieuw huis en vragen hulp bij hun vrienden.
De huizen van de vrienden van Giraf en Olifant zijn gebouwen van vroeger. Deze gebouwen waren vroeger niet bedoeld om in te wonen.

Een hol voor mol van Iris Compiet en Anita van den Bogaart
Inhoud:
Mol is bang in het donker en dat is niet zo handig als je in een hol onder de grond woont. Mol besluit om te gaan verhuizen. Hij gaat naar de kikker, de spin, de eekhoorn, de slak en de kip, maar hun huizen zijn allemaal niet geschikt voor Mol.
Waar kan hij dan wél wonen?

Hallo meneer, mevrouw, jongen of meisje of wie je ook bent,

Dit is een brief. Een brief van mij.
ik ben Ol de mol en ik woon onder de grond.
De hele dag graaf ik gangen. Natuurlijk rust ik ook af en toe even uit.
weet je wat mijn lievelingseten is? Een lekkere vette regenworm jammie.
Soms kom ik ook boven de grond. Een dikke vlieg lust ik ook wel.
ik ben wel een nieuwsgierige mol.
weet je wat dat betekent? Het betekent dat je graag van alles wilt weten.
Nou dat wil ik dus ook.
Als ik boven de grond kom weet ik nooit waar ik ben.
En daar ben ik eigenlijk wel nieuwsgierig naar.
ineens kreeg ik een geweldig idee. ik dacht: ik schrijf gewoon een brief.
En degene die de brief vindt die kan mij misschien wel helpen.
ik heb een versje bedacht. Wil je het gaan leren?
Als je het opzegt, dan kom ik er aan. En dan zien we wel wat er gebeurt.
Wil je dat doen? Jippie!!!! Hier komt het versje:

Ol de mol
Kom uit je hol
Vertel ons gauw
Heb je iets gehoord?
Heb je iets gezien?
Heb je iets geroken misschien?

Ol de mol
Kom uit je hol
Wees maar niet bang
Heb je voor ons allemaal
Weer een nieuw verhaal?

O ja, ik heb er ook nog een tekening van mezelf bijgedaan.
Hoe ik er precies uitzie weet ik niet.
Mollen zien heel slecht en ik heb geen spiegel.

Nou tot gauw en bedankt hoor.

Heel veel groetjes van Ol de mol.

Voorwerpen:
- Kruik
- Wastang
- Roerzeef
- Breinaaldenkoker
- Tollen (2 stuks)
- Hulpmiddel voor het stoppen van sokken
- Vloeistempel
- Blokkenpuzzel
- Strijkijzer
- Houder voor brieven of kranten
- Handmixer
- Pureerpers

Een scherf

Boeken:
De archeoloog van Liesbet Slegers
Het nieuwe oude huis van Tjibbe Veltkamp
Een hol voor mol van Iris Compiet en Anita van den Bogaart

Ontdektasjes (6 stuks)
Inhoud van elk tasje:
- Doekaarten
- Een loep
- Een kompas
- Een meetlint
- Een schaar
- Een insectenpotje
- Blinddoek

De meest actuele lijst vindt u in de leskist.

Kaart 2

Ga heel stil staan, maak geen geluid en doe je ogen dicht.
Wat ruik je allemaal? Je kunt ook nog je handen voor je oren doen.

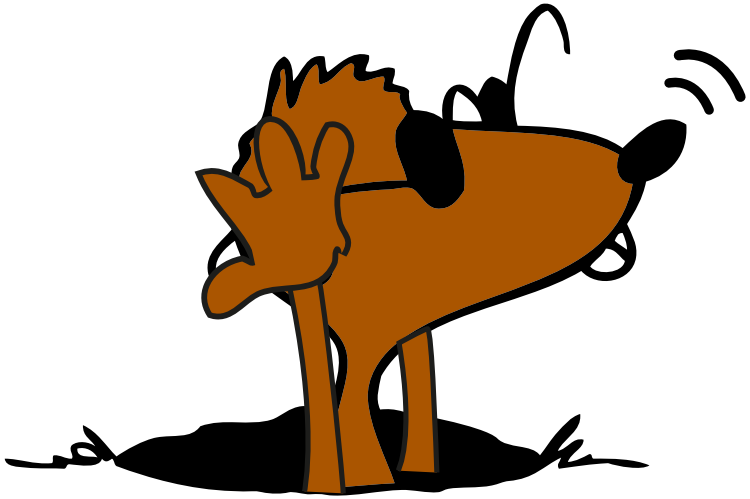

Kaart 1

Ga heel stil staan, maak geen geluid en doe je handen voor je ogen.
Luister goed, welke geluiden hoor je allemaal?

Kaart 4

Er zijn twee gebouwtjes. Welke zou het grootste zijn? Hoe kun je daar achter komen?
Zijn er nog meer dingen die je kunt meten?

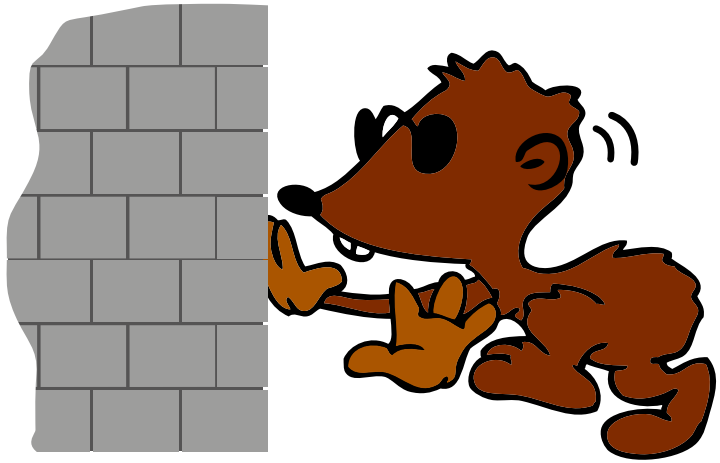

Kaart 3

Ga heel stil staan, maak geen geluid en doe je handen voor je ogen.
Wat kun je voelen op je huid?
Wie durft er een blinddoek voor te doen? Welke kinderen kunnen hele goede vriendjes zijn en het geblinddoekte kind een stukje leiden naar bijvoorbeeld een muur of iets anders?
Wat voel je met je handen?

Kaart 6

Het schoolgebouw is nieuw. Hoe kun je dat zien?
Zie je nog meer nieuwe gebouwen in de buurt?

Kaart 5

Speel het spelletje:
'Ik zie, ik zie wat jij niet ziet en de kleur is…….
Speel het spelletje:
'Ik zie, ik zie wat jij niet ziet en de vorm is…….
Speel het spelletje:
'Ik zie, ik zie wat jij niet ziet en het is gemaakt van ……

Kaart 8

1,2,3, we gaan tellen.
Er zijn allerlei dingen te zien die je kunt tellen.
Hoeveel ramen zijn er?
Hoeveel bakstenen zitten er op één rij?

Kaart 7

De kleine gebouwtjes zijn oud. Hoe kun je dat zien?
Zie je nog meer oude gebouwen in de buurt?